

**Parlamentul României - Lege nr. 232/2016 din 22 noiembrie 2016**

## **Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**

*În vigoare de la 04 ianuarie 2017*

*Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 972 din 05 decembrie 2016. Nu există modificări până la 11 ianuarie 2017.*

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

### **CAPITOLUL I**

Dispoziții generale

#### **SECȚIUNEA 1**

Scopul

**Art. 1. -** Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea industriei naționale de apărare și activitățile necesare realizării de produse militare, sensibile și strategice, astfel încât aceasta să asigure protecția intereselor naționale de apărare ale României, inclusiv a intereselor esențiale ale siguranței naționale.

**Art. 2. -** Obiectivele privind protejarea intereselor naționale de apărare, inclusiv a intereselor esențiale ale siguranței naționale, se realizează prin:

**a)** creșterea competitivității operatorilor economici pentru satisfacerea intereselor de apărare ale României;

**b)** satisfacerea de către industria națională de apărare a necesităților de înzestrare ale instituțiilor din cadrul forțelor sistemului național de apărare, denumite în continuare FSNA, pe timp de pace, la instituirea stărilor de asediu, de urgență, de mobilizare sau de război, ținând seama de interesul național și de angajamentele guvernamentale asumate în relația cu structurile NATO și ale Uniunii Europene;

**c)** susținerea efortului de înzestrare a instituțiilor din cadrul FSNA pentru respectarea obligațiilor asumate de România prin tratate și înțelegeri internaționale;

**d)** stimularea investițiilor în industria națională de apărare, cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și inovare;

**e)** conectarea industriei naționale de apărare la activitățile industriei europene de apărare, dezvoltarea cooperării în domeniu, cu menținerea și creșterea piețelor de desfacere interne și externe, respectarea standardelor NATO și accesul la tehnologii și know-how de înaltă performanță;

f) protejarea operatorilor economici din industria națională de apărare care dețin capacități strategice definite la art. 3 lit. d), cu scopul menținerii acestora, fiind obiective de interes național;

g) implicarea industriei naționale de apărare în activitățile de asigurare a suportului logistic integrat al echipamentelor militare.

## SECȚIUNEA a 2-a Termeni și definiții

**Art. 3.** - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) autoritate de specialitate - Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, organ al administrației publice centrale în domeniul pregătirii economiei naționale și a teritoriului pentru apărare;

b) autorizație - act administrativ eliberat de către ministerul de resort sau de instituția din cadrul FSNA, care conferă operatorului economic dreptul de a desfășura activitățile necesare realizării de produse militare, sensibile și strategice și/sau serviciile aferente acestora, precum și dreptul de a se înscrie în registru;

c) capacitate de producție și/sau servicii pentru apărare, denumită în continuare capacitate - ansamblul activelor, documentației tehnice și personalul aferent de care dispune un operator economic, utilizate pentru cercetarea-dezvoltarea, proiectarea, încercarea și testarea, fabricarea, modernizarea, mentenanța, depozitarea, casarea și dezafectarea, delaborarea, după caz, a produselor militare, produselor sensibile și produselor strategice;

d) capacitate de producție și/sau servicii pentru apărare de interes strategic pentru securitatea națională, denumită în continuare capacitate strategică - acea capacitate sau acea parte a capacităților de producție militară sau specială pe care se realizează produse de interes strategic, vitale pentru susținerea pe termen lung a capacității de apărare a statului, a căror absență sau pierdere ar aduce prejudicii semnificative capacității acționale a FSNA și posibilităților de susținere logistică a structurilor;

e) Catalog de produse specifice industriei naționale de apărare, denumit în continuare catalog - cuprinde baza de date în format letric și electronic, standardizată și securizată, a produselor/serviciilor operatorilor economici înscriși în registru, definit la lit. x);

f) certificare/omologare/calificare - procedura prin care, în urma unor verificări sau teste, un organism abilitat emite un certificat din care rezultă că un produs/proces/serviciu este conform cu standardele aplicabile în domeniu;

g) conservarea capacităților - ansamblul operațiunilor privind trecerea în starea de păstrare/mentținere a capacităților prevăzute la lit. c) și d) sau a unor active din cadrul acestora care sunt destinate exclusiv satisfacerii cererilor FSNA în timp de pace, mobilizare sau război, pentru asigurarea parametrilor tehnico-funcționali care să permită repunerea în funcțiune a acestora;

**h)** cluster - grupare constituită în baza unui contract de asociere, încheiat între operatori economici din industria națională de apărare și persoane juridice și persoane fizice, organizațiile din sfera științei și inovării acreditate și/sau instituțiile de învățământ superior acreditate, alte organizații necomerciale, pe de o parte, și operatori economici, autorități ale administrației publice locale, asociații patronale sau asociații profesionale, instituții financiare, organizații internaționale, investitori autohtoni sau străini, pe de altă parte, în scopul desfășurării activității de cercetare științifică, de învățământ și de transfer tehnologic al rezultatelor științifice și inovațiilor, valorificării lor prin activități economice;

**i)** declarație de conformitate - document emis de operatorul economic prin care atestă că produsul/serviciul livrat este în conformitate cu certificatul emis în condițiile prevăzute la lit. f) sau cu o altă cerință contractuală;

**j)** documentație tehnică - desenele și documentele scrise sau în format electronic care, independent sau împreună, determină componența și construcția produselor militare, sensibile și strategice și cuprind, după caz, datele de studiu și proiectare, execuție, verificare, recepție, exploatare, întreținere sau de certificare, de propagandă tehnică și comercială a acestora. Documentația tehnică este constituită din documentația de studiu, documentația constructivă de bază, documentația tehnologică, documentația de exploatare și documentația de certificare și auxiliară;

**k)** industria națională de apărare - domeniu strategic al economiei naționale care cuprinde operatorii economici, indiferent de structura capitalului social, care dispun de resurse tehnologice, organizatorice și de management necesare realizării și furnizării către FSNA a produselor militare, sensibile și strategice, precum și serviciile necesare;

**l)** inspecție - control oficial asupra unui sector de activitate;

**m)** interes esențial de siguranță - acele interese naționale care au rol de a asigura funcțiile vitale ale siguranței, apărării și securității naționale, suveranității, independenței și integrității țării, precum și a infrastructurii critice aflate pe teritoriul național;

**n)** interes național - ansamblul valorilor fundamentale care au rolul de a asigura suveranitatea, independența și integritatea țării, a infrastructurilor naționale și a sistemelor de apărare și securitate națională;

**o)** inventarul capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare ale unui operator economic, denumit în continuare inventarul - reprezintă totalitatea capacităților de producție și/sau servicii și documentația tehnică corespunzătoare, necesare realizării activității din industria națională de apărare;

**p)** investiții - cheltuială necesară protecției intereselor esențiale de securitate națională și care se referă la producția de armament, muniție și material de război, efectuată cu respectarea [art. 346 TFUE](#), care duce la creșterea valorii activelor unui operator economic din industria națională de apărare, active destinate realizării uneia sau mai multora dintre activitățile de cercetare, proiectare, dezvoltare, modernizare, încercare, testare, producere și reparare

a sistemelor de armament și muniție, tehnicii de luptă, echipamentelor și materialelor cu destinație specifică apărării, ordinii publice și securității naționale și a pieselor de schimb necesare, pulberilor și explozibililor, inclusiv poligoanele de trageri și încercări, terenurile cu regim de spațiu de siguranță, precum și infrastructura de utilități aferente și care are ca scop satisfacerea intereselor esențiale de securitate;

**q)** mentenanță - domeniu funcțional al logisticii care cuprinde totalitatea acțiunilor întreprinse pentru menținerea/restabilirea caracteristicilor tehnico-tactice ale echipamentelor militare în starea care să permită îndeplinirea funcțiilor specifice pe durata ciclului de viață;

**r)** minister de resort - instituție a administrației publice centrale, în coordonarea sau sub autoritatea căreia funcționează operatorii economici cu capital integral și/sau majoritar de stat, direct sau indirect, din industria națională de apărare, abilitată să autorizeze operatorii economici în domeniu, inclusiv din sectorul privat, prin care atestă dreptul acestora de a efectua operațiuni cu produse militare, sensibile și strategice, cu excepția operatorilor economici aflați în coordonarea, subordonarea, portofoliul instituțiilor din cadrul FSNA;

**s)** operator economic din industria națională de apărare - persoană juridică română, autorizată să desfășoare activități necesare realizării de produse militare, sensibile și strategice, precum și/sau cu serviciile aferente acestora, reglementate de prezenta lege, denumit în continuare operator economic;

**ș)** activități necesare realizării de produse militare, sensibile și strategice, precum: activități de proiectare, cercetare- dezvoltare, inovare, încercare și testare-evaluare, autorizare, certificare, fabricare, furnizare, modernizare, mentenanță, casare, dezafectare, vânzare-cumpărare, deținere, închiriere, schimb, împrumut de folosință, transport, depozitare;

**t)** operațiuni de compensare tehnologică și industrială - activități ce pot fi aplicate ca fiind necesare în vederea protejării intereselor esențiale de siguranță națională, ca urmare a atribuirii unui contract de achiziție publică de pe piața externă, de produse, servicii sau lucrări în domeniile apărării și securității;

**ț)** operațiuni de cooperare tehnologică și industrială - un set de activități încheiate de un operator economic din industria națională de apărare cu operatori economici externi, în vederea realizării unor produse/servicii necesare sistemului FSNA, care excedează simplei achiziții de produse, lucrări sau servicii în domeniile apărării și securității și care presupune crearea unui cadru contractual bazat pe asigurarea unor avantaje reciproce pentru părți, în scopul menținerii și dezvoltării bazei tehnologice a industriei naționale de apărare și securitate a României;

**u)** produse militare - echipamente proiectate, fabricate sau adaptate în mod special pentru scopuri militare și destinate utilizării în calitate de arme, muniții sau materiale de război, așa cum sunt definite la art. 3 pct. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de

achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012;

v) produse sensibile - produse, lucrări și servicii destinate utilizării în scopuri de securitate, așa cum sunt definite la art. 3 pct. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012;

w) produse strategice - produse care se regăsesc în programe strategice de înzestrare ale instituțiilor cu atribuții din cadrul FSNA, stabilite prin hotărâre a Guvernului, care pot include produse militare, sensibile, precum și materii prime/materiale și subansamble necesare operatorilor economici pentru realizarea acestora, care satisfac nevoile de înzestrare necesare pentru asigurarea intereselor de securitate ale României;

x) registrul unic al operatorilor economici și al capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare, denumit în continuare registru - baza de date în format letric și electronic, standardizată și securizată, care cuprinde evidența capacităților și operatorilor economici autorizați să desfășoare activități cu produse militare, sensibile și strategice și/sau să presteze servicii aferente acestor produse. În registru se înscriu, de asemenea, capacitățile definite la lit. c) și d), precum și operațiunile pe care operatorii economici sunt autorizați să le desfășoare;

y) securizarea capacităților - constă în asigurarea condițiilor de climat tehnologic impus de normativele de profil, a pazei acestora și a condițiilor de securitate, astfel încât producția să poată fi reluată cu cheltuieli minime și în timpul cel mai scurt;

z) forțele sistemului național de apărare, denumite în continuare FSNA - cuprinde instituțiile și autoritățile publice care au stabilite prin lege atribuții și competențe în domeniul apărării și securității naționale;

aa) suport logistic integrat, denumit în continuare SLI - reprezintă procesul tehnic și de management prin intermediul căruia suportabilitatea și nevoile de susținere logistică ale unui sistem sunt identificate pentru întreg ciclul de viață al acestuia și integrate în conținutul programului de dezvoltare/achiziție, de la inițierea programului și până la scoaterea din serviciu a sistemului. SLI cuprinde planificarea mentenanței, aprovizionarea, personalul, echipamentele de testare și suport, informațiile și datele tehnice, instruirea și susținerea instruirii, managementul configurației, facilitățile și infrastructura, împachetarea, mânăuirea, paletizarea, depozitarea și transportul.

## CAPITOLUL II

### Organizare și funcționare

## SECȚIUNEA 1

### Componenta industriei naționale de apărare

**Art. 4. -** Industria națională de apărare cuprinde operatorii economici înscriși în registru, cu capital de stat sau privat, care dispun de resursele

tehnice și tehnologice, organizatorice și de management necesare realizării și furnizării către instituțiile din cadrul FSNA sau către alte țări de produse militare, sensibile și strategice și/sau de servicii aferente acestora.

**Art. 5. -** Următoarele capacități și domenii de activitate ale industriei de apărare sunt de importanță strategică la nivel național și reprezintă interese fundamentale de securitate ale țării, după cum urmează:

- a) capacitățile de producție și fabricare a pulberilor și explozivilor;
- b) capacitățile de producție și realizare a mentenanței pentru tehnica militară;
- c) capacitățile de producție și fabricare a munițiilor și armamentului de infanterie;
- d) capacitățile de realizare și integrare a sistemelor de comandă-control.

## SECȚIUNEA a 2-a

### Coordonarea activităților operatorilor economici din industria națională de apărare

**Art. 6. - (1)** Coordonarea și evidența din industria națională de apărare se realizează de către ministerul de resort.

**(2)** În sprijinul coordonării unitare și pentru realizarea unui parteneriat strategic între autoritățile publice, mediul de afaceri autohton și forța de muncă din domeniu, funcționează ca organism consultativ tripartit Consiliul pentru coordonarea industriei naționale de apărare:

- a) administrația publică - reprezentanți la nivel de secretar de stat sau asimilat din cadrul fiecărei instituții FSNA, ministerul de resort, autoritatea de specialitate, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Ministerul Finanțelor Publice;
- b) reprezentanții legali ai asociației naționale a producătorilor și patronatului național reprezentativ;
- c) reprezentanții legali ai sindicatului național al lucrătorilor din industria națională de apărare.

**(3)** Organizarea și funcționarea Consiliului prevăzut la alin. (2) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

**(4)** Componența și nominalizarea membrilor se fac prin decizia prim-ministrului.

**(5)** Ministerul de resort are următoarele atribuții principale:

- a) reprezentarea industriei naționale de apărare în relația cu instituțiile FSNA, ale Uniunii Europene, NATO și alte organisme și/sau instituții externe;
- b) elaborează și propune spre aprobare strategii, programe și acte normative pentru aplicarea Programului de guvernare în industria națională de apărare, indiferent de forma de proprietate a operatorilor economici;
- c) încheierea, în condițiile legii, de parteneriate privind cooperarea și colaborarea, inclusiv în domeniul cercetării- dezvoltării-inovării, cu operatori

economici publici și privați, cu autorități și instituții publice, centrale și locale, precum și cu parteneri externi;

**d)** controlul activității operatorilor economici, în condițiile legii;

**e)** exercitarea, în numele statului român, a drepturilor și obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar la operatorii economici cu capital integral și/sau majoritar de stat, cu respectarea prevederilor legale;

**f)** elaborarea strategiei de organizare/reorganizare, restructurare și privatizare a operatorilor economici cu capital integral sau majoritar de stat, care se avizează și se aprobă conform reglementărilor legale în vigoare, precum și stabilirea măsurilor necesare implementării și monitorizării acesteia;

**g)** sprijină participarea industriei naționale de apărare, indiferent de forma de proprietate, la derularea programelor de înzestrare și modernizare a instituțiilor din cadrul FSNA;

**h)** sprijină, împreună cu Oficiul de Cooperare Tehnologică și Industrială, activitatea operatorilor economici din sectorul industriei de apărare care participă la derularea acordurilor privind operațiunile de compensare tehnologică și industrială, precum și a acordurilor de cooperare tehnologică și industrială;

**i)** asigură, reprezintă și susține activitatea de cooperare tehnică internațională în domeniul industriei naționale de apărare în relațiile cu alte state, precum și cu organizații de profil din cadrul Organizației Națiunilor Unite, Organizației Tratatului Atlanticului de Nord și Uniunii Europene, prin încheierea de acorduri, memorandumuri și altele asemenea;

**j)** participă în comisiile de control al exporturilor și importurilor strategice care vizează domeniile coordonate;

**k)** elaborează propuneri pentru planul de mobilizare pentru apărare a economiei naționale, secțiunea industrie și resurse, planurile anuale de pregătire a economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, necesarul de materii prime și materiale aferente acestora, gestionează/actualizează Inventarul capacităților de producție ale operatorilor economici din industria națională de apărare, avizează lucrările de evidență militară și de mobilizare la locul de muncă pentru personalul cu obligații militare, conform legii, ale operatorilor economici în domeniu;

**l)** întocmește și prezintă informații, rapoarte și propuneri de activități Consiliului Suprem de Apărare a Țării, specifice domeniului industriei naționale de apărare, inclusiv privind industria națională de apărare;

**m)** autorizează operatorii economici care desfășoară activități necesare realizării de produse militare, sensibile, strategice și/sau să presteze servicii în legătură cu acestea, cu avizul prealabil din partea instituțiilor cu atribuții din domeniul securității naționale;

**n)** întocmește și gestionează registrul;

**o)** întocmește și gestionează catalogul;

**p)** asigură dialogul permanent și transparent cu patronatele și asociațiile din industria națională de apărare, cu mass-media și societatea civilă, în scopul informării reciproce, corecte, complete și la timp și al perfecționării cadrului

legislativ aferent domeniului coordonat, cu respectarea prevederilor legale în domeniul protecției informațiilor clasificate;

**q)** participă în comisii și grupurile de lucru care reprezintă Guvernul României în organismele internaționale a căror activitate vizează cooperarea internațională în domeniul industriei naționale de apărare;

**r)** participă în comisii și grupurile de lucru interministeriale și interguvernamentale privind industria națională de apărare;

**s)** încheie parteneriate privind cooperarea și colaborarea, inclusiv în domeniul cercetării-dezvoltării-inovării, cu operatori economici, cu autorități și instituții publice, centrale și locale, precum și cu parteneri externi;

**t)** execută toate sarcinile care îi revin în calitate de minister de resort prevăzute de prezenta lege.

**(6)** Coordonarea activității și evidența altor operatori economici aflați în subordinea altei entități componente a sistemului național de apărare se realizează de către aceasta, cu informarea ministerului de resort.

### SECȚIUNEA a 3-a

#### Regimul de autorizare și înregistrare

**Art. 7. - (1)** La data intrării în vigoare a prezentei legi se înființează registrul.

**(2)** Criteriile și procedurile de autorizare, înregistrare și radiere din registru a operatorilor economici se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi, prin hotărâre a Guvernului.

**(3)** În registru pot fi înscrși, la cerere, numai operatorii economici care îndeplinesc criteriile aprobate conform alin. (2).

**(4)** Radierea din registru se face la cererea operatorului economic sau în situația în care nu mai sunt îndeplinite criteriile stabilite conform alin. (2).

**(5)** Operatorii economici înscrși în registru au obligația să comunice ministerului de resort orice schimbare apărută, care poate să conducă la modificarea mențiunilor din registru/catalog.

### SECȚIUNEA a 4-a

#### Inventarul capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare

**Art. 8. - (1)** Operatorii economici au obligația de a întocmi, în 60 de zile de la data înscrierii în registru, inventarul capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare, care se avizează de ministerul de resort și se aprobă de autoritatea de specialitate.

**(2)** Capacitățile de producție și/sau servicii pentru apărare ale operatorilor economici se inventariază anual, conform legislației specifice privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare.

**(3)** Inventarul capacităților se actualizează anual, până la data de 30 septembrie, ori de câte ori se impune sau la cererea motivată a operatorului



economic, și se supune avizării de către ministerul de resort și aprobării autorității de specialitate.

(4) În cazul în care, la actualizarea inventarului capacităților, ministerul de resort constată că modificările solicitate în inventar afectează integral o capacitate, acestea se supun aprobării prin hotărâre a Guvernului, inițiată de ministerul de resort, cu avizul autorității de specialitate și al Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(5) Răspunderea pentru păstrarea integrității fizice și funcționale a activelor inventarului revine fiecărui operator economic.

(6) Lista capacităților strategice și a produselor care se realizează pe acestea, așa cum sunt definite la art. 3 lit. d), se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității de specialitate, cu avizul ministerului de resort și al Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

## SECȚIUNEA a 5-a

### Conservarea și securizarea capacităților

**Art. 9. -** (1) Conservarea și securizarea capacităților se realizează în conformitate cu prevederile planurilor anuale de pregătire a economiei naționale pentru apărare, aprobate prin hotărâre a Guvernului, pe baza planurilor de conservare și securizare elaborate de operatorii economici deținători și aprobate de ministerul de resort conform prevederilor normelor metodologice de aplicare a prezentei legi.

(2) Fondurile necesare activităților de conservare parțială sau totală și securizare a capacităților se asigură din surse proprii ale operatorilor economici și în completare de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului de resort, pe baza planurilor anuale de pregătire a economiei naționale pentru apărare, elaborate de autoritatea de specialitate în conformitate cu propunerile ministerului de resort și puse în aplicare conform legii.

(3) Conservarea și securizarea capacităților se pot realiza și prin includerea în acordurile-cadru încheiate/contractele subsecvente atribuite din timp de pace pentru furnizarea pe timp de război a produselor și serviciilor atestate potrivit declarației de conformitate și cerute de instituțiile FSNA prin planul de mobilizare a economiei naționale pentru apărare.

(4) Încheierea acordurilor-cadru/contractelor subsecvente prevăzute la alin. (3) se realizează prin asocierea unor autorități contractante sau printr-o unitate de achiziții centralizată, stabilită prin hotărâre a Guvernului.

(5) În funcție de necesitățile operatorului economic, capacitățile aflate parțial sau total în conservare și/sau securizate pot fi utilizate, cu aprobarea prealabilă a autorității de specialitate și cu avizul ministerului de resort sau al entității componente a sistemului național de apărare, pentru desfășurarea altor activități de producție și/sau servicii, fără schimbarea profilului inițial de producție al acestora, în condițiile menținerii stării tehnice și cu revenirea la starea inițială în termenul și condițiile prevăzute în normele de aplicare a prezentei legi.

(6) În funcție de necesitățile de pregătire a autorităților publice, capacitățile prevăzute la alin. (5) pot fi utilizate în limita creditelor de angajament aprobate, pentru furnizarea unor produse și prestarea de servicii cu ocazia exercițiilor de mobilizare.

(7) În scopul îndeplinirii sarcinilor stabilite prin Planul de mobilizare al economiei naționale pentru apărare privind asigurarea produselor și serviciilor necesare instituțiilor din cadrul FSNA la mobilizare și război, pot fi menținute capacități de producție fără încărcare, parțial sau total, în stare de conservare și/sau securizate conform legii, în condițiile revenirii la starea inițială în termen de 30 de zile de la declararea necesității.

(8) În situația în care nu sunt alocate fondurile prevăzute la alin. (2) se demarează procedura de analiză în vederea luării deciziei de dezafectare a capacităților, în situația în care acestea induc pierderi și nu pot fi menținute din surse proprii de finanțare ale operatorului economic. În această situație, operatorul economic solicită în scris, prin ministerul de resort sau entitatea componentă a sistemului național de apărare, aprobarea pentru dezafectarea capacității, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (4).

(9) Asigurarea pazei pentru capacitățile operatorilor economici cu capital integral sau majoritar de stat din domeniul industriei de apărare se realizează în condițiile legii, cu fonduri de la bugetul de stat alocate distinct operatorilor economici, la propunerea ministerului de resort sau a entității componente a sistemului național de apărare.

(10) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministerul de resort și autoritatea de specialitate elaborează norme pentru finanțarea cheltuielilor fixe și a lucrărilor de conservare/securizare a capacităților, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

## SECȚIUNEA a 6-a

### Regimul juridic al documentațiilor tehnice

**Art. 10. - (1)** Documentațiile tehnice aflate în administrarea instituțiilor din cadrul FSNA pot fi puse la dispoziția operatorilor economici din industria de apărare, cu respectarea regimului juridic al proprietății și al legislației referitoare la protecția informațiilor clasificate, cu titlu gratuit.

(2) Pentru cele care au fabricație sistată în timp de pace și sunt prevăzute în planul de mobilizare, cu respectarea regimului juridic prevăzut în art. 22 alin. (3) din Legea nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată.

(3) Documentațiile tehnice dobândite de instituțiile din cadrul FSNA de la partenerii externi pot fi puse la dispoziția operatorilor economici din industria de apărare, în vederea efectuării unor activități de producție/mentenanță, cu respectarea regimului juridic al proprietății acestora, precum și a clauzelor contractelor semnate cu partenerii externi.

## SECȚIUNEA a 7-a Management și resurse umane

**Art. 11. - (1)** Ministerul de resort acționează pentru asigurarea forței de muncă specializate din industria de apărare.

**(2)** Asigurarea forței de muncă specializate se realizează, cu prioritate, prin atragerea și formarea de noi specialiști, în colaborare cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

**(3)** Locurile de muncă existente în structurile operatorilor economici înscrși în registru pot fi încadrate în condiții speciale potrivit prevederilor legale în vigoare.

**(4)** Pregătirea forței de muncă se mai poate realiza și prin programe de cursuri organizate de alte structuri acreditate.

**(5)** Asigurarea forței de muncă în meserii specifice industriei de apărare sau al cărei număr nu este suficient pentru organizarea unor clase speciale se va realiza în instituții și clase speciale, cu fonduri alocate integral prin bugetul ministerului de resort, de la bugetul de stat. Pentru anul 2016, fondurile necesare susținerii acestei activități vor fi asigurate prin bugetul ministerului de resort, prin redistribuire de credite bugetare.

**(6)** Asigurarea/întinerirea forței de muncă se poate realiza și prin organizarea de către operatorii economici a unor activități de formare profesională la locul de muncă, prin accesarea de fonduri europene din surse proprii, precum și prin accesarea altor programe de finanțare în vederea susținerii acestei activități în limita sumelor aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli pentru pregătirea profesională.

**(7)** Structura organizatorică la război a operatorilor economici din domeniul industriei de apărare se elaborează pe baza planurilor de funcționare în regim special de lucru, întocmite din timp de pace, clasificate "nivel secret", și se asigură prin mobilizarea la locul de muncă și prin chemări la prestări de servicii în interes public, în condițiile [art. 29](#) din Legea nr. 477/2003, republicată.

**Art. 12. - (1)** Asigurarea unui management performant la operatorii economici din industria națională de apărare cu capital integral și/sau majoritar de stat se realizează, conform prevederilor legale în vigoare și ale prezentei secțiuni, cu directori/membri ai directoratului cu vechime în muncă de minimum 10 ani, din care 5 ani în domeniul specific activității operatorului economic respectiv.

**(2)** Selecția directorilor/membrilor directoratului operatorilor economici din industria națională de apărare cu capital integral și/sau majoritar de stat, precum și a directorului financiar/economic se realizează în baza unor criterii stabilite de către ministerul de resort, prin ordin al ministrului sau de către conducătorul instituției din cadrul FSNA.

## SECȚIUNEA a 8-a Politica de investiții în industria națională de apărare

**Art. 13. - (1)** Sursele de finanțare pentru realizarea investițiilor în industria națională de apărare sunt:

- a) venituri proprii ale operatorilor economici;
- b) fonduri alocate de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului de resort, în condițiile legii, pentru realizarea prin planurile anuale de pregătire a economiei naționale pentru apărare prevăzute la art. 9 alin. (1);
- c) fonduri europene și/sau naționale alocate în cadrul unor programe pentru finanțarea activităților de cercetare-dezvoltare- inovare în domeniul industriei naționale de apărare;
- d) fonduri europene alocate prin mecanisme ale Uniunii Europene privind încurajarea investițiilor directe, creșterea competitivității și a pieței de capital;
- e) finanțări ale investitorilor strategici;
- f) fonduri provenite din parteneriate public-private;
- g) credite bancare acordate cu/fără garanții guvernamentale, în condițiile legislației privind datoria publică;
- h) fonduri europene nerambursabile accesate prin intermediul proiectelor pentru dezvoltarea tehnologiilor cu dublă utilizare;
- i) alte surse, în condițiile legii;
- j) fondul pentru industria națională de apărare, constituit în conformitate cu Strategia industriei naționale de securitate de apărare.

**(2)** Prezenta lege reglementează cadrul juridic privind realizarea investițiilor din industria națională de apărare necesare asigurării protecției intereselor esențiale de siguranță națională a României și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și materiale de război și instituie mecanismul de reținere la sursă a impozitului și contribuțiilor sociale.

**(3)** Scopul realizării investițiilor prevăzute la alin. (2) îl constituie satisfacerea necesităților de înzestrare ale instituțiilor din cadrul FSNA, în raport cu necesitatea protejării intereselor esențiale de securitate ale României și cu angajamentele asumate în cadrul NATO și al UE.

**(4)** Pentru realizarea investițiilor, operatorii economici din industria de apărare pot beneficia de transferuri alocate de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului de resort, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

**(5)** La finalizarea investiției cu sumele alocate de la bugetul de stat, conform alin. (4), se majorează cota capitalului social deținută de stat la operatorii economici.

**(6)** Instituția publică implicată, care exercită drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului la data majorării capitalului social, exercită drepturile și obligațiile statului român în calitate de acționar pentru acțiunile emise în favoarea statului de operatorii economici și înregistrează în evidențele contabile aceste acțiuni.

**(7)** În cazul în care investiția este finanțată din fonduri alocate de la bugetul de stat prin ministerul de resort, aceasta se realizează în numele statului de către ministerul de resort, prin operatorul economic.

(8) Ministerul de resort identifică necesarul de investiții, astfel încât operatorii economici din industria de apărare să furnizeze produse/servicii/instituții din cadrul FSNA pentru următoarele domenii de importanță strategică: pulberi și explozivi, muniții și armament de infanterie, blindate și sisteme de artilerie, aerospațial și rachete, nave militare, sisteme de comandă și control, cercetare-dezvoltare-inovare și mentenanță pentru tehnica de apărare și securitate.

(9) Investițiile prevăzute la alin. (6) vizează:

a) fluxurile de fabricație, dotările tehnologice și cele destinate infrastructurii pentru cercetare-dezvoltare-inovare;

b) reabilitarea capacităților de producție pentru apărare și eficientizarea consumului de energie al acestora.

(10) Activele achiziționate conform prezentei legi se includ în inventarul capacităților de producție pentru apărare al operatorului economic.

(11) Documentația tehnico-economică aferentă investițiilor se aprobă potrivit art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

#### SECȚIUNEA a 9-a

##### Protecția mediului în industria națională de apărare

**Art. 14. -** Operatorii economici din industria națională de apărare realizează activități de protecție a mediului prin structurile proprii, în scopul păstrării și menținerii condițiilor de mediu în zonele specifice de activitate, în concordanță cu legislația privind protecția mediului.

#### SECȚIUNEA a 10-a

##### Asigurarea mentenanței armamentului și tehnicii militare

**Art. 15. - (1)** Mentenanța produselor strategice din dotarea instituțiilor din cadrul FSNA se asigură, cu prioritate, de către operatorii economici care dispun de capacități și mijloace adecvate, în conformitate cu cerințele emise de instituțiile din cadrul FSNA, în baza cărora se emite declarația de conformitate de către operatorul economic implicat.

(2) Modalitățile privind asigurarea financiară, planificarea și realizarea mentenanței produselor strategice se reglementează prin hotărâre a Guvernului, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniul apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012.

(3) În vederea eficientizării activității de mentenanță, la propunerea ministerului de resort, Guvernul României desemnează, prin memorandum, operatorii economici care devin centre de mentenanță pe categorii de tehnică conform autorizațiilor deținute și în baza unei proceduri stabilite la nivelul ministerului de resort, și care asigură:

a) mentenanța complexă pentru tipurile de tehnică/echipamentele integrate;

- b) stabilirea cooperărilor necesare efectuării serviciului de mentenanță;
- c) reparația/înlocuirea echipamentelor;
- d) piesele de schimb;
- e) baza tehnico-materială;
- f) actualizarea documentației tehnice aferente necesare utilizatorului;
- g) producția de echipamente și produse necesare mentenanței pentru instituțiile din cadrul FSNA;
- h) dezvoltarea și modernizarea produselor militare existente, impuse de dezvoltările tehnologice, pe durata de viață a acestora, după caz.

**Art. 16.** - În scopul pregătirii operatorilor economici desemnați ca centre de mentenanță, instituțiile din cadrul FSNA comunică anual, până la 30 septembrie, prin ministerul de resort, planul de mentenanță, pe categorii de tehnică.

**Art. 17.** - În vederea asigurării mentenanței la produsele/sistemele noi achiziționate de către instituțiile din cadrul FSNA, de la operatori economici externi, în contractele de achiziții și/sau în contractele de cooperare tehnologică și industrială aferente acestora se vor introduce clauze în baza cărora mentenanța acestora să poată fi efectuată de către operatori economici înscriși în registru, cu respectarea [art. 346](#) din TFUE.

#### SECȚIUNEA a 11-a

##### Managementul calității, standardizare, interoperabilitate și competitivitate

**Art. 18.** - (1) Operatorii economici implementează și mențin sistemul de management al calității, parte a sistemului de management al societății, în scopul determinat de realizare a produselor și serviciilor la nivelul cerințelor beneficiarilor.

(2) Operatorii economici au obligația să implementeze un sistem al calității certificat de către organismele militare abilitate în baza Hotărârii Guvernului nr. 1.073/1996 privind evaluarea, certificarea și supravegherea calității la furnizorii forțelor armate.

(3) Operatorii economici au obligația să realizeze produsele militare, sensibile și strategice și/sau serviciile aferente acestora înscrise în Catalog necesare instituțiilor din cadrul FSNA la standarde de calitate și de performanță avute la momentul certificării/omologării/calificării, după caz, în baza cărora poate fi eliberată declarația de conformitate.

(4) Fumizarea/Prestarea/Executarea de produse/servicii/lucrări competitive în industria națională de apărare se realizează prin utilizarea de tehnologii noi și îmbunătățirea sistemelor în domeniul certificării.

#### SECȚIUNEA a 12-a

##### Cercetarea-dezvoltarea-inovarea în industria națională de apărare

**Art. 19.** - (1) Activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare în industria națională de apărare vizează următoarele obiective:

**a)** relansarea activității, prin colaborarea specialiștilor din industria națională de apărare cu institute de cercetare, specialiști din mediul universitar și FSNA, pentru proiectarea, testarea și realizarea de produse și servicii ce intră în sfera de aplicare a prezentei legi;

**b)** creșterea potențialului propriu în domeniul cercetării- dezvoltării-inovării, prin crearea de parteneriate pentru realizarea programelor multianuale de înzestrare;

**c)** participarea, în cadrul Agenției Europene de Apărare, la proiecte comune de cercetare-dezvoltare-inovare;

**d)** crearea unor centre de excelență care să concentreze resurse de cercetare umane și materiale prin reorganizarea, în condițiile legii, a structurii organizatorice și funcționale a unor operatori economici din cadrul industriei naționale de apărare, care să devină unități de cercetare și producție specializate pe domeniul principal de activitate;

**e)** constituirea de parteneriate, parcuri tehnologice, clustere de cercetare, în condițiile legii;

**f)** elaborarea unor programe naționale de cercetare- dezvoltare-inovare pentru asimilarea de produse noi de tehnică militară în industria națională de apărare;

**g)** cunoașterea cerințelor operaționale și tehnice ale produselor noi care se propun să fie incluse în planurile de înzestrare ale instituțiilor din cadrul FSNA.

**(2)** Finanțarea activității de cercetare-dezvoltare-inovare se face din fonduri de la bugetul de stat, prin bugetele structurilor din cadrul FSNA, bugetele operatorilor economici, precum și din alte surse, după caz, în condițiile legii, ca urmare a aprobării programelor prin act normativ la nivel de hotărâre a Guvernului.

**(3)** Produsele noi aprobate pentru înzestrarea instituțiilor din cadrul FSNA se includ în planul de cercetare specific industriei naționale de apărare, subsecvent Planului național de cercetare- dezvoltare-inovare, și se realizează în cadrul parteneriatelor dintre structurile specializate ale instituțiilor din FSNA și structurile de cercetare-proiectare ale operatorilor economici. Cerințele tehnice și operaționale ale produselor strategice și sistemelor cu grad de complexitate ridicat, care fac obiectul planurilor de înzestrare ale instituțiilor din cadrul FSNA și cele realizate prin programele de cercetare, se transmit operatorilor economici cu cel puțin 3 ani înainte de introducerea lor în dotare.

**(4)** Produsele cu grad de complexitate ridicat, care nu pot fi realizate integral de către operatorii economici, pot fi realizate în cadrul unor parteneriate de tip public-privat sau cu firme din statele membre UE/NATO, în cadrul unor programe de cooperare bazate pe cercetare-dezvoltare.

## SECȚIUNEA a 13-a

### Sprijinirea IMM-urilor din domeniul industriei de apărare

**Art. 20. - (1)** Pentru programele naționale de cercetare- dezvoltare-inovare și pentru realizarea produselor strategice se asigură accesul IMM-urilor înscrise în registru la finanțare tip microcredite, microgranturi, garanții, contragaranții, precum și facilitarea accesului acestora/start-up-urilor inovative la capital de risc și la utilizarea energiilor neconvenționale.

**(2)** Pentru achizițiile care prevăd "transfer tehnologic" se va facilita transferul tehnologic și la IMM-urile competente înscrise ca operatori economici în registru.

**(3)** Ministerul de resort, împreună cu autoritățile centrale și locale competente, va sprijini asociațiile patronale implicate din domeniul industriei naționale de apărare în dezvoltarea noilor forme de organizare a muncii specifice "smart economy" tip clustere, poli de competitivitate, parcuri industriale, incubatoare de afaceri, platforme industriale.

### CAPITOLUL III

Restructurarea, reorganizarea și privatizarea operatorilor economici

#### SECȚIUNEA 1

Restructurarea și reorganizarea operatorilor economici

**Art. 21. -** Restructurarea și reorganizarea fiecărui operator economic cu capital integral și/sau majoritar de stat din domeniul industriei de apărare vizează eficientizarea activității acestuia și se realizează pe baza planului de reorganizare/restructurare validat în ședința Adunării generale a acționarilor și aprobat prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa ministerului de resort sau a instituției coordonatoare din cadrul FSNA, cu avizul autorității de specialitate și al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, dacă acestea privesc capacități strategice.

#### SECȚIUNEA a 2-a

Privatizarea operatorilor economici

**Art. 22. - (1)** Operatorii economici din sectorul industriei de apărare cu capital integral și/sau majoritar de stat, deținut direct sau indirect de statul român, pot fi privatizați în condițiile legii, pe baza unei strategii de privatizare specifice fiecărui operator economic, elaborată de ministerul de resort sau de către instituția coordonatoare din cadrul FSNA, aprobată prin hotărâre a Guvernului, cu avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

**(2)** Privatizarea operatorilor economici se face prioritar cu investitori strategici din state membre NATO și/sau ai UE - deținători de tehnologii și know-how performant - care pot menține profilul de fabricație și pot asigura furnizarea de produse și servicii performante.

**(3)** Privatizarea operatorilor economici se face cu menținerea cotei de participare a statului la un procent de minimum 50% din capitalul social.



(4) Privatizarea operatorilor economici se face cu menținerea obiectului principal de activitate și a capacităților de producție și/sau servicii pentru o perioadă de minimum 5 ani de la privatizare, dacă prin modificarea obiectului de activitate s-ar diminua capacitatea de asigurare a protecției intereselor esențiale de securitate și siguranței naționale ale României. În cazul în care după trecerea perioadei de 5 ani de la privatizare se urmărește schimbarea obiectului principal de activitate, investitorul are obligația de a menține capacitățile de producție și/sau servicii specifice industriei naționale de apărare și securitate la un nivel de minimum 50% din cel existent la data privatizării.

(5) Schimbarea obiectului principal de activitate și/sau a destinației capacităților de producție și/sau servicii se realizează cu aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, pe baza propunerilor formulate de ministerul de resort sau a entității componente a sistemului național de apărare în a cărei coordonare se află operatorul economic, cu avizul autorității de specialitate, în măsura în care afectează sarcini pe durata stării de mobilizare sau a stării de război.

(6) În perioada de privatizare se instituie administrarea specială, prin ordin al ministrului de resort, la societățile din industria națională de apărare cu capital de stat integral și/sau majoritar.

(7) Administrarea specială în perioada de privatizare presupune administrarea societății din industria națională de apărare de către un administrator special, persoana fizică sau juridică română, în baza unui mandat acordat de către ministerul de resort.

(8) Mandatul acordat de ministerul de resort va stabili modul de administrare și gestionare a societății din industria națională de apărare, precum și măsurile ce trebuie luate pentru accelerarea procesului de privatizare.

(9) În funcție de situația economico-financiară și de strategia de privatizare care urmează să fie aplicată pentru fiecare societate din industria națională de apărare, în mandat se vor specifica și măsurile excepționale care trebuie luate în perioada premergătoare anunțului de ofertă, cu referire la:

- a) divizări, fuziuni, vânzări de active;
- b) aplicarea unor programe de restructurare cu/sau fără reducere de personal;
- c) externalizări/transferuri de activități și/sau active cu caracter social;
- d) conversia în acțiuni a unor creanțe certe, lichide și exigibile;
- e) respectarea disciplinei economico-financiare și a graficelor de reeșalonare a datoriilor restante către furnizorii de servicii;
- f) orice alte măsuri care duc la sporirea atractivității societăților comerciale la privatizare.

(10) De la data instituirii procedurii de administrare specială în perioada de privatizare, la societatea din industria națională de apărare se aplică următoarele măsuri excepționale:

- a) creditorii bugetari, la solicitarea administratorului special, vor ridica toate sarcinile care grevează asupra activelor societății din industria națională de

apărare care urmează a fi vândute, externalizate sau transferate, în scopul creșterii atractivității la privatizare, iar sumele încasate din vânzarea activelor se distribuie proporțional creditorilor bugetari care au instituit sarcinile, potrivit normelor metodologice emise în aplicarea prezentei legi;

**b)** creditorii bugetari vor suspenda, până la transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor, aplicarea oricărei măsuri de executare silită începută asupra societății din domeniul industriei de apărare și nu vor face niciun demers pentru instituirea unor noi astfel de măsuri.

**(11)** Procedura de administrare specială în perioada de privatizare încetează la data transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor, în situația unei privatizări finalizate, sau la data stabilită prin ordin ori prin decizie.

**Art. 23. -** În procesul de privatizare a operatorilor economici cu capital integral și majoritar de stat din industria națională de apărare, ministerul de resort sau entitatea componentă a sistemului național de apărare coordonatoare are în vedere următoarele obiective:

**a)** menținerea necesarului de capacități strategice astfel încât să asigure protecția intereselor esențiale de securitate și siguranței naționale ale României;

**b)** rentabilizarea activității operatorilor economici din industria de apărare;

**c)** creșterea gradului de ocupare a forței de muncă specializată;

**d)** realizarea de investiții pentru modernizarea/retehnologizarea/dezvoltarea capacităților în vederea dezvoltării piețelor de desfacere și creșterii gradului de competitivitate a operatorilor economici din domeniu;

**e)** realizarea unor investiții de mediu, în funcție de programele de conformare anexate la avizele de mediu pentru privatizare;

**f)** preluarea personalului existent la data privatizării, cu toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractele colective de muncă, în contractele individuale de muncă și/sau în orice alte acorduri de înțelegere încheiate cu sindicatele și/sau reprezentanții salariaților, după caz, precum și menținerea personalului aferent capacităților de producție în producția specifică, pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la data privatizării.

## CAPITOLUL IV

### Protecția socială a personalului

**Art. 24. - (1)** În perioada în care salariații încadrați cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată la operatorii economici cu capital majoritar sau integral de stat din industria națională de apărare nu desfășoară activități de bază din lipsă de comenzi sau contracte, aceștia efectuează activități de întreținere, conservare, reparații și pază a capacităților de producție, activități administrative și alte activități specifice și beneficiază de sume acordate de la bugetul de stat, în vederea acoperirii drepturilor salariale și a contribuțiilor de asigurări sociale datorate de angajator, numai dacă desfășoară activitățile indisolubil legate de producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2) Fondul lunar necesar acoperirii drepturilor salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) se determină luându-se în calcul 75% din câștigul salarial mediu brut pe economie din luna anterioară, comunicat de Institutul Național de Statistică.

(3) Sumele necesare pentru plata drepturilor salariale prevăzute la alin. (1), precum și cele necesare pentru achitarea contribuțiilor datorate de angajator, potrivit legii, la bugetul asigurărilor sociale de stat, la bugetul asigurărilor pentru șomaj și la fondul de asigurări sociale de sănătate se alocă operatorilor economici, în conformitate cu numărul mediu maxim de personal aprobat, din sumele prevăzute anual cu această destinație în bugetul de stat, prin bugetul ministerului de resort.

(4) Modul de calcul al drepturilor salariale prevăzute la alin. (1) se stabilește prin norme metodologice, elaborate de ministerul de resort și aprobate de Guvern.

(5) În vederea stabilirii numărului mediu maxim de personal necesar desfășurării activităților de la alin. (1), operatorii economici au obligația de a propune, spre aprobare, ministerului de resort, până la data de 31 august, organigrama de avarie pentru funcționarea minimală, care să asigure revenirea la condițiile stării tehnice inițiale întreruperii activității și reluarea acesteia.

(6) Numărul mediu maxim de personal pentru fiecare operator economic care beneficiază de prevederile prezentului articol se stabilește anual, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort, până la data de 30 decembrie.

(7) În cazul în care capacitățile de producție pentru apărare și securitate sunt utilizate pentru desfășurarea altor activități de producție care nu se referă la producția de armament, muniție și material de război, personalul din industria de apărare nu poate beneficia de drepturile salariale plătite din fondurile de la bugetul de stat, prevăzut la alin. (3).

(8) Salariații afectați de întreruperea activității beneficiază de prevederile alin. (1), indiferent de funcția ocupată sau vechime, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

**Art. 25.** - Prin derogare de la prevederile [art. 10](#) din Ordonanța Guvernului nr. 29/2013 privind reglementarea unor măsuri bugetare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 168/2014 cu modificările ulterioare, venitul lunar de completare prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2013 privind aplicarea în perioada 2013-2018 a unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare, aprobată cu completări prin Legea nr. 259/2013, cu modificările și completările ulterioare, se acordă și persoanelor ale căror contracte individuale de muncă încetează prin concedieri colective în baza programelor aprobate de restructurare și/sau de reorganizare a unităților din industria de apărare.

**Art. 26.** - (1) Ministerul de resort elaborează, în colaborare cu partenerii sociali reprezentativi la nivel național, un program național de reconversie

profesională a persoanelor disponibilizate și de creștere a competitivității personalului din industria națională de apărare, denumit în continuare Program.

(2) Programul prevăzut la alin. (1) va acoperi toți operatorii economici din industria națională de apărare care își desfășoară activitatea pe teritoriul României.

(3) Măsurile care vor constitui parte integrantă a Programului, potrivit legislației în vigoare, pot fi:

a) activități de formare profesională de tip calificare, specializare sau perfecționare;

b) stagiile de ucenicie la locul de muncă;

c) activități de informare și consiliere profesională;

d) stagiile de adaptare profesională, la cerințele postului și ale locului de muncă.

(4) Programul prevăzut la alin. (1) va viza, în principal, reconversia persoanelor disponibilizate și menținerea acestora pe piața muncii.

(5) Programul va fi finanțat din sume alocate de la bugetul de stat și din fonduri naționale și fonduri europene, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort.

(6) În anul 2016, sumele alocate de la bugetul de stat potrivit alin. (5) se asigură de ministerul de resort, prin virare de credite bugetare în condițiile legii.

## CAPITOLUL V

Cooperarea și promovarea internațională a industriei de apărare

### SECȚIUNEA 1

Relația cu structurile UE și NATO

**Art. 27. -** Colaborarea industriei naționale de apărare cu structurile de producție și tehnologice ale Uniunii Europene vizează:

a) realizarea unor produse militare comune la nivelul Uniunii Europene, cu participarea industriilor naționale pentru apărare ale fiecărui stat membru, pentru dezvoltarea unei piețe europene a echipamentelor pentru apărare competitive și consolidarea bazei europene industriale și tehnologice a apărării;

b) modernizarea și re tehnologizarea capacităților naționale de producție și cercetare la standardele de calitate existente la nivelul Uniunii Europene;

c) promovarea guvernamentală a inițiativelor bilaterale și multilaterale, bazate pe cooperare tehnologică și industrială de tip "Pooling & Sharing" sau "Smart Defence";

d) participarea în consorții regionale, europene și internaționale, pentru accesarea programelor finanțate de instituțiile europene și NATO;

e) implementarea documentelor programatice ale Agenției Europene pentru Apărare.

**SECȚIUNEA a 2-a****Operațiuni de import, export și transfer tehnologic**

**Art. 28. - (1)** Operațiunile de import și export se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, republicată.

**(2)** Operațiunile de cooperare tehnologică și industrială pot avea următoarele forme: transferul de tehnologie, cooperare în cercetare și dezvoltare, investiții, subcontractare, vânzarea pe piața externă de produse, servicii și lucrări, donații.

**(3)** Prin derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială se urmăresc menținerea și dezvoltarea bazei tehnologice a industriei naționale de apărare.

**(4)** Pentru promovarea produselor și a serviciilor oferite de industria națională de apărare:

**a)** ministerul de resort, în colaborare cu asociațiile patronale reprezentative și operatorii economici, asigură finanțarea materialelor promoționale, precum și un portal al acestora, cu website-uri de promovare;

**b)** instituțiile din cadrul FSNA colaborează la promovarea produselor și a serviciilor furnizate de operatorii economici naționali pe piața externă;

**c)** reprezentanțele diplomatice românești, prin diplomați, consilieri economici și atașați militari, desfășoară activități specifice diplomației economice;

**d)** ministerul de resort, împreună cu Consiliul de export, asigură cofinanțarea participării operatorilor economici din industria națională de apărare la târguri și expoziții în domeniul specific, la propunerea asociațiilor patronale reprezentative, în limita prevederilor bugetare alocate anual cu această destinație în bugetul ministerului de resort.

**(5)** Activitățile/Categoriile de cheltuieli și cuantumul acestora se aprobă prin ordin al ministrului de resort.

**SECȚIUNEA a 3-a****Acorduri și tratate de cooperare cu alte state**

**Art. 29. - (1)** Acordurile și tratatele de cooperare cu alte state privind industria națională de apărare se realizează în conformitate cu prevederile programului de guvernare și cu politicile și obiectivele ministerului de resort privind promovarea intereselor României în mediul internațional de securitate și la nivelul structurilor euroatlantice.

**(2)** Ministerul de resort inițiază acțiuni pentru constituirea de comisii mixte de cooperare și colaborare specifice domeniului industriei de apărare, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

## CAPITOLUL VI

### Răspunderea juridică. Drepturile și obligațiile operatorilor economici

#### SECȚIUNEA 1

##### Răspunderea juridică

**Art. 30. -** Nerespectarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea penală, civilă, contravențională sau administrativă a persoanei vinovate.

**Art. 31. - (1)** Controlul și verificarea modului în care operatorii economici din industria națională de apărare respectă și aplică prevederile prezentei legi se exercită de ministerul de resort și autoritatea de specialitate.

**(2)** La activitățile de la alin. (1), la solicitarea ministerului de resort, pot participa și reprezentanți din cadrul instituțiilor FSNA.

**(3)** Activitățile de control pot fi efectuate cu notificarea prealabilă a operatorilor economici controlați.

**Art. 32. -** În exercitarea atribuțiilor de control, persoanele împuternicite de ministerul de resort și/sau autoritatea de specialitate au acces neîngrădit, în condițiile legii, cu respectarea confidențialității și a regimului juridic al informațiilor clasificate, la documente, date tehnice și contractuale, precum și la orice informații necesare în legătură cu operațiunile cu produse militare, oricare ar fi deținătorii acestora.

**Art. 33. -** Operatorii economici care fac obiectul activităților de control au obligația de a permite accesul neîngrădit al persoanelor împuternicite pentru efectuarea controlului și de a pune la dispoziția acestora orice informații sau documente solicitate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților de control, conform mandatelor aprobate, în condițiile legii.

**Art. 34. -** Activitățile de control se efectuează la sediile sau punctele de lucru ale operatorilor economici, precum și în alte locuri care au legătură cu operațiunile autorizate în condițiile legii.

**Art. 35. - (1)** Sunt considerate contravenții următoarele fapte:

**a)** neîntocmirea și neprezentarea inventarului capacităților de producție și/sau servicii pentru apărarea situațiilor anuale privind potențialul de fabricație al capacităților, gradul de încărcare/utilizare și perspectiva acestora, conform prevederilor de la art. 8 alin. (1) și (3);

**b)** refuzul nejustificat al operatorului economic de a se supune controlului în baza unui mandat emis de ministerul de resort/autoritate de specialitate, conform prevederilor art. 32-34;

**c)** gestionarea necorespunzătoare a documentației tehnice realizate din fonduri pentru apărare, conform prevederilor art. 10 și art. 38 alin. (1) lit. b) și f);

**d)** neexecutarea lucrărilor de întreținere conform specificațiilor tehnice la capacitățile operatorilor economici cu capital integral și/sau majoritar de stat, conform art. 9.

**(2)** Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se sancționează cu:

- a) amendă de la 5.000 de lei la 10.000 de lei, pentru persoane fizice;
- b) amendă de la 22.000 de lei la 25.000 de lei, pentru persoane juridice.

(3) Contravențiunile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d) se sancționează cu:

- a) amendă de la 7.000 de lei la 15.000 de lei, pentru persoane fizice;
- b) amendă de la 20.000 de lei la 55.000 de lei, pentru persoane juridice.

(4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către împuterniciții desemnați din cadrul ministerului de resort sau autorității de specialitate.

**Art. 36. - (1)** Contravențiilor prevăzute în prezenta lege le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.

(2) În maximum 48 de ore de la data comunicării actului de constatare a contravenției, se poate achita jumătate din valoarea contravenției.

**Art. 37. -** Operatorii economici din sectorul industriei de apărare beneficiază și de următoarele drepturi:

a) să participe la orice procedură stabilită de către instituțiile din cadrul FSNA privind atribuirea contractelor de achiziții publice, precum și în situațiile prevăzute de prezenta lege;

b) să participe la operațiuni de cooperare tehnologică și industrială cu operatori economici externi în vederea realizării de produse militare, sensibile și strategice necesare instituțiilor din cadrul FSNA;

c) să primească avans de până la 30% instrumente de plată, inclusiv sub formă de acreditiv documentar, la contractele încheiate cu instituții din cadrul FSNA;

d) să primească sprijin pentru promovarea la export a produselor și serviciilor furnizate de industria națională de apărare;

e) să li se atribuie contractele de achiziții publice care au ca obiect cantități suplimentare de produse și/sau servicii fabricate furnizate/prestate de aceștia și/sau serviciile de mentenanță aferente acestor produse;

f) să aibă acces temporar și la poligoanele și logistica aferentă, aparținând instituțiilor din cadrul FSNA, în scopul testării, încercării, evaluării și/sau omologării produselor militare, sensibile și strategice, cu respectarea reglementărilor interne ale instituțiilor din cadrul FSNA;

g) să poată utiliza, pentru susținerea programelor de investiții pentru nevoi de apărare, de ordine publică și siguranță națională, profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit în cuantumul stabilit de către adunarea generală a acționarilor;

h) operatorii economici pot prevedea în bugetul de venituri și cheltuieli constituirea unui fond pentru susținerea activității de formare la locul de muncă și/sau acordarea de burse sau pot atrage fonduri din bugetul de stat sau fonduri europene alocate pentru formarea forței de muncă la locul de muncă.

**Art. 38. - (1)** Operatorii economici înscriși în registru au următoarele obligații:

- a) să acorde prioritate executării contractelor/comenzilor de produse/servicii de la instituțiile din cadrul FSNA;
  - b) să răspundă pentru păstrarea integrității fizice și funcționale a activelor din inventar;
  - c) să participe cu propuneri/teme de produse noi de tehnică militară pentru a fi cuprinse în programe naționale de cercetare- dezvoltare-inovare;
  - d) să elaboreze propuneri pentru cuprinderea în programe naționale de modernizare a produselor proprii cuprinse în catalog;
  - e) să implementeze întocmai măsurile cuprinse în programe de reorganizare și restructurare aprobate conform legii;
  - f) să păstreze cu diligența unui bun proprietar documentația tehnică pusă la dispoziție de către instituțiile din cadrul FSNA, necesară realizării produselor militare, sensibile și strategice și/sau a serviciilor aferente acestora;
  - g) să comunice previziunile privind necesarul de forță de muncă specializată, la ministerul de resort.
- (2) Operatorii economici care intenționează să furnizeze produse/servicii pentru instituțiile din FSNA au obligația să se înscrie în registru și în catalog.

## SECȚIUNEA a 2-a

### Drepturile și obligațiile operatorilor economici

**Art. 39.** - Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute de prezenta lege se acordă operatorilor economici cu respectarea reglementărilor în domeniul ajutorului de stat și a cerințelor privind protejarea intereselor naționale de securitate care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție sau material de război.

## CAPITOLUL VII

### Dispoziții tranzitorii și finale

**Art. 40.** - (1) Prin derogare de la prevederile art. 2 lit. e) și f) din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, operatorii economici înscriși în registru sunt scutiți de la plata taxelor și a tarifelor pentru eliberarea autorizațiilor pentru producerea, furnizarea, închirierea, transferul, deținerea, exportul, importul amestecurilor sau substanțelor puternic explozive prevăzute la pct. I.3.19 din lista detaliată a materialelor, dispozitivelor, echipamentelor și informațiilor pertinente pentru proliferarea armelor nucleare și a altor dispozitive nucleare explozive, aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 3 din Legea nr. 31/1996 privind regimul monopolului de stat, cu modificările și completările ulterioare, desfășurarea activităților cu produse militare, sensibile și strategice se face de operatorii economici numai în baza autorizației emise de ministerul de resort



sau de instituțiile din cadrul FSNA pentru operatorii din subordine, coordonare sau aflați în portofoliu.

(3) Articolul 36 alineatul (1) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 12 august 2015, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

" Art. 36. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 35 este permisă reducerea suprafeței fondului forestier național prin scoaterea /definitivă a unor terenuri necesare realizării obiectivelor de interes național, declarate de utilitate publică, în condițiile legii, precum și a unor terenuri pe care sunt amplasate capacități de producție și/sau servicii pentru apărare de interes strategic pentru securitatea națională."

(4) La articolul 36 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 12 august 2015, cu modificările ulterioare, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

" (5) Prin excepție de la alin. (2), reducerea fondului forestier național prin scoaterea definitivă a unor terenuri proprietate publică a statului pe care sunt amplasate capacități de producție și/sau servicii pentru apărare de interes strategic pentru securitatea națională se realizează fără compensare și fără plata altor obligații bănești, la solicitarea ministerului de resort."

(5) Prin derogare de la prevederile art. 1 lit. f) din Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare, pentru realizarea unor programe de investiții, operatorii economici din industria de apărare cu capital integral sau majoritar de stat pot să nu vireze cota de 50% din dividende către bugetul de stat, urmând ca Adunarea Generală a Acționarilor să stabilească o altă distribuție a profitului contabil rămas după deducerea impozitului pe profit.

Art. 41. - Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, articolul 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.193 din 30 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

- La articolul 9 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a<sup>1</sup>), cu următorul cuprins:

" a<sup>1</sup>) sunt exceptați operatorii economici din industria națională de apărare înscriși, în condițiile legii, în registrul operatorilor economici și al capacităților de producție și/sau servicii pentru apărare, de la plata contribuției prevăzută la lit. a);"

Art. 42. - La 180 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se abrogă:

a) art. 1-7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2015 privind unele măsuri pentru realizarea de investiții la operatorii economici din industria de apărare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 4 noiembrie 2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2016;

b) art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2014 privind unele măsuri pentru diminuarea arieratelor bugetare ale unor operatori economici din industria de apărare și reglementarea altor măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 21 mai 2014, aprobată prin Legea nr. 45/2015, cu modificările ulterioare.

**Art. 43.** - Pentru punerea în aplicare a prezentei legi, ministerul de resort și instituțiile din cadrul FSNA pot emite ordine și instrucțiuni.

**Art. 44.** - Guvernul aprobă, în termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, la propunerea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, norme metodologice de aplicare a acesteia.

**Art. 45.** - Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI  
DEPUTAȚILOR  
FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE  
SENATULUI,  
IOAN CHELARU

București, 22 noiembrie 2016.  
Nr. 232.